

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/826>

Materiál v pripomienkovom konaní do 12.12.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom spravodlivosti SR na základe Plánu obnovy a odolnosti (komponent 14)

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Základným cieľom návrhu zákona je preto zabezpečiť existenciu právneho rámca pre zavedenie jednotného, plne digitalizovaného procesu riešenia insolvenčných problémov v konkurznom konaní vrátane malého konkurzu, reštrukturalizačnom konaní, konaní o oddĺžení, vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii a v likvidácii a dodatočnej likvidácii nariadenej súdom, v ktorej likvidátora ustanovil súd. Všetky uvedené procesy sa preto navrhuje viesť prostredníctvom jedného špecializovaného portálu – registra predinsolvenčných, likvidačných a insolvenčných konaní, ktorý bude slúžiť nielen na doručovanie, ale aj na evidenciu a samozrejme zverejňovanie všetkých potrebných údajov a udalostí, ktoré v jednotlivých procesoch chronologicky nastávajú, pričom jeho funkcionality zabezpečí aj virtualizáciu niektorých nevyhnutných dokumentov v jednotlivých procesoch, napr. virtualizovaný zoznam pohľadávok, zoznam veriteľov a pod., v dôsledku čoho sa rovnako tak odstráni administratívna záťaž nielen správcov, ale aj súdu a ostatných zúčastnených subjektov v konaniach. Navrhovaná právna úprava je spôsobilá znížiť čas a náklady potrebné na ukončenie podnikania, zlepšiť zber údajov a kvalitu dát potrebných pre hodnotenie dotknutých procesov a v neposlednom rade vytvoriť transparentný a efektívny procesný rámec predinsolvenčných, likvidačných a insolvenčných konaní. Je potrebné uviesť, že zjednodušenie a zrýchlenie uvedených procesov prispeje aj k zníženiu administratívnych bariér v podnikaní na Slovensku.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.07.2024

Postoj RÚZ k materiálu

Základným cieľom návrhu zákona je preto zabezpečiť existenciu právneho rámca pre zavedenie jednotného, plne digitalizovaného procesu riešenia insolvenčných problémov v konkurznom konaní vrátane malého konkurzu, reštrukturalizačnom konaní, konaní o oddĺžení, vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii a v likvidácii a dodatočnej likvidácii nariadenej súdom, v ktorej likvidátora ustanovil súd. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky, ktorými navrhuje riešenie problematiky oddĺženia fyzických osôb a doplnenie explicitného uznania aplikácie záverečného vyrovnania ziskov a strát (tzv. close-out netting) aj pri komoditných transakciách medzi obchodnými spoločnosťami

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k úprave oddĺženia fyzických osôb

Aktuálna právna úprava je škodlivá právne, ekonomicky aj spoločensky. Aktuálna právna úprava poskytuje neobmedzený priestor nezodpovednosti dlžníka a naopak sankcionuje a poškodzuje poctivých, tak veriteľov (vrátane štátu a prostredníctvom neho nás všetkých) ako aj všetky osoby (fyzické či právnické, súkromné či verejnoprávne), ktoré si riadne a včas plnia svoje povinnosti.

Problémy súvisiace s oddĺžením fyzických osôb vidíme najmä v nasledovnom:

• **Nepreskúvanie platobnej schopnosti a majetkových pomerov dlžníkov, ktorí žiadajú o oddĺženie (97% oddĺžení fyzických osôb končí bez akejkoľvek úhrady veriteľom)** – Počas oddĺženia nikto neoveruje platobnú schopnosť dlžníkov ani majetkové pomery, čo dlžníci využívajú na to, aby neplnili svoje záväzky. Oddĺžený podľa aktuálnej

legislatívy môže byť každý; aj dlžník s pravidelným príjmom nad 1 000€ mesačne bez toho, aby splatil čo len 1€ svojim veriteľom, aj dlžník, ktorý má na to, aby plnil svoje povinnosti, on však iba nechce platiť.

Nevhodné pomery medzi formami oddĺžení – počítané na čísla, splátkové kalendáre ako forma oddĺženia prakticky neexistujú. Dlžníci si vyberajú konkurz ako formu bezprácného oddĺženia s nulovou povinnosťou niečo plniť, hoci majú na to, aby aspoň čiastočne svoje záväzky splatili. V súčasnosti si osobný bankrot formou splátkového kalendára fakticky nikto nevyberá - a to práve pre benevolentné a nikým nekontrolovateľné podmienky pri osobnom bankrote vo forme konkurzu (t.j. speňaženie všetkého existujúceho majetku, ktorý je mnohokrát účelovo prevedený na spolupracujúce subjekty a dlžník je akože nemajetný, takže väčšina takýchto konaní končí s uspokojením 0% dlhov) - pričom však práve splátkový kalendár, t.j. použitie časti budúcich príjmov dlžníka na splatenie dlhov v kombinácii s kontrolovaným speňažením majetku dlžníka, resp. časti majetku dlžníka má byť preferovaným bankrotovým riešením (obdobne napr. v Českej republike). V každom demokratickom štáte je podstatou povolenia oddĺženia to, že dlžník vyvinie po stanovené obdobie (niekoľko rokov) reálnu snahu, ktorú od neho možno spravodlivo očakávať, splniť svoje povinnosti voči veriteľom a túto snahu a jej výsledok štát (súd, správca) aj reálne skontroluje a posúdi. Úprava, umožňujúca bezprácné zbavenie sa dlhov pri nulovom uspokojení veriteľov, je nielen protiústavná, ale plne podporuje morálny hazard a nabáda k neplneniu si právnych povinností.

Absencia funkčných a efektívnych prostriedkov právnej ochrany – v aktuálnej úprave absentujú reálne použiteľné prostriedky veriteľskej ochrany, t.j. také, ktoré od veriteľa nežiadajú detektívne pátranie po informáciách a dokladoch, na zistenie ktorých nemá legálne možnosti a právomoc).

Praktická nemožnosť preukázať nepoctivý zámer pri oddĺžení - veritelia majú veľmi obmedzené možnosti odhaľovania porušení zákonných povinností dlžníkmi, nepravdivých vyhlásení, majetkových a príjmových pomerov dlžníka. Zákon neposkytuje ani minimálne potrebné prostriedky na odstránenie informačného deficitu na čas po skončení oddĺžovacieho konania. Na čas pred skončením oddĺžovacieho konania zákon obsahuje nedostatočné a neproporcionálne prostriedky.

Neprimerane obmedzené právomoci správcu konkurznej podstaty (SKP) - SKP je nevyhnutným subjektom oddĺžovacieho konania. Výsledkom aktuálnej úpravy SKP v oddĺžovacích konaniach je SKP ako subjekt, ktorý reálne nič nerobí, ak zberá informácie, nič s nimi neurobí a za nič nenesie zodpovednosť. V princípe – zohľadňujúc najmä účel oddĺžovacieho procesu, dotknuté právne inštitúty a základné práva účastníkov (vrátane neho samotného) – SKP musí byť vybavený plnohodnotnými a efektívnymi činnosťami. Ako kvalifikovaná osoba má dostatočne teoretické a praktické skúsenosti na preverovanie majetku, záväzkov, neplatných aj odporovateľných úkonov, nepoctivého zámeru, popierania pohľadávok, avšak jeho právomoci zakotvené v konkurznom zákone nie sú adekvátne zahrnuté. SKP musí zabezpečovať ochranu verejnoprávnych záujmov a teda aj takejto kontroly a musí mať právomoc a zároveň povinnosť s odbornou starostlivosťou zistiť reálny majetok, reálnosť záväzkov dlžníka, má možnosť odporovať úkonom dlžníka a popierať pohľadávky veriteľov, atď. SKP nemá byť úradník, ktorý len prepisuje (a reálne neoveruje) podstatné skutočnosti súvisiace s osobným bankrotom.

Absencia základných informácií o dlžníkovi – aktuálne nie sú dostupné informácie o dlžníkovi, o jeho majetku, záväzkoch, spriaznených osobách, o jeho vyhláseniach, ktoré robí pred vstupom do bankrotu, o tom, že požiadal o bankrot atď. Tieto dáta nie sú nikde prístupné, hoci majú podstatný význam pre kontrolu, o.i. aj zo strany veriteľov. Zákonodarcu stanovil, že sa dlžník oddĺžuje od dlhov, ktoré mal k rozhodnému dňu, avšak nezabraňuje tomu, aby ich dlžník úmyselne či z nebanlivosti či podvodom nevyrábal. Veritelia prichádzajú o kľúčovú príležitosť urobiť zodpovedné informované rozhodnutie, a to výslovne len kvôli nevhodným a neproporčným pravidlám.

Absencia elektronizácie oddĺžovacieho procesu – oddĺžovací proces aj samotné inštitúty (ako napr. speňažovanie majetku) nie sú v súčasnosti elektronické – neobsahujú plnohodnotnú elektronickú alternatívu, čo predstavuje reálne podstatné obmedzenie chodu oddĺžovacieho konania aj jeho efektívitu.

Nečinnosť CPP pri nesplácaní pôžičky od dlžníkov - praktická skúsenosť našich členov poukazuje na nečinnosť CPP v prípade nesplácania pôžičky CPP, ktorú mal dlžník splatiť v priebehu 3 rokov. Číže dlžníci, na oddĺženie ktorých prispeli všetci obyvatelia tejto krajiny a všetky spoločnosti (vrátane štátnych inštitúcií), neplnia ani len svoju jedinou povinnosť – vrátiť CPP 500€ v priebehu 3 rokov (ak by splácali po 14 € mesačne, dokázali by túto povinnosť splniť). Podľa výročnej správy k 31.12.2019 evidovalo CPP pohľadávky v celkovej výške 14 000 000,-€, ktoré CPP môže vymáhať mimosúdne alebo v prípade nesplácania, môže CPP využiť zákonné právo podať žalobu o zrušenie

oddĺženia. Nevyužívanie zákonných možností v plnom rozsahu pri tak vysokom objeme pohľadávok a počte prípadov pri správe verejných zdrojov je podľa nášho názoru relevantnou témou, aj v zmysle §19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Na základe vyššie uvedených praktických problémov pri oddĺžení fyzických osôb si dovoľujeme navrhnúť zmenu podmienok oddĺženia fyzických osôb nasledovne:

- Umožniť oddĺženie len osobám, ktoré preukážu platobnú neschopnosť, resp. poctivý zámer.
- Zaviesť preventívnu aj následnú kontrolu platobnej neschopnosti dlžníka aj ostatných vyhlásení dlžníka
- Úprava podmienok pre podávanie žalôb o zrušenie oddĺženia - presun dôkazného bremena na dlžníka pri preukazovaní poctivého zámeru, doplnenie možnosti pre SKP navrhnúť zrušenie oddĺženia (napr. pre neposkytovanie súčinnosti zo strany dlžníka a ďalšie), rozšírenie okruhu osôb na podávanie žaloby o zrušenie oddĺženia z dôvodu, ktorým je nesplácanie pôžičky CPP (konkrétne dať tu možnosť napadnúť z uvedeného dôvodu oddĺženie aj veriteľom a SKP).
- Zavedenie pravidiel preferencie splátkového kalendára pred konkurzom
- Publikovať už informáciu o tom, že si konkrétna osoba požiadala o bankrot na CPP.
- Zverejniť zoznam osôb, ktoré neplnia svoje povinnosti voči CPP – podobne ako finančná správa zverejňuje zoznam dlžníkov
- Zaviesť plnohodnotnú elektronizáciu
- Posilniť právomoci SKP - plnohodnotná funkcia správcu, v nadväznosti na to pokojne aj upraviť odmenu SKP
- Úprava pokynov pre CPP pri vymáhaní pohľadávok voči oddĺženým dlžníkom a pri podávaní žalôb o zrušenie oddĺženia voči dlžníkom, ktorí neplnia svoje záväzky voči CPP
- Zavedenie jednotného vstupu do bankrotu, ktorým je súčasná časť konania o určenie splátkového kalendára s ochranou pred veriteľmi, a následne sa zistí, ktorú podobu – splátkový kalendár alebo konkurz – bude môcť absolvovať po splnení určitých predpokladov, pričom preferovaným bude splátkový kalendár.

2. Zásadná pripomienka – vloženie nových novelizačných bodov

RÚZ navrhuje do návrhu novely vložiť nové body v nasledovnom znení:

V Čl. I sa pridáva nový novelizačný bod, ktorý znie:

„V § 4 sa v ods. (3) na konci pridáva veta, ktorá znie:

„O hroziacom úpadku je dlžník povinný písomne informovať všetkých svojich veriteľov, ktorý by mali nárok sa prihlásiť do konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania (§ 116 (4)) a to do 3 pracovných dní od kedy sa dozvedel, že mu hrozí platobná neschopnosť podľa ods. (2).“

V Čl. I sa pridáva nový novelizačný bod, ktorý znie:

„§ 11 sa dopĺňa novým odstavcom (5), ktorý znie:

„(5) Ak bol podaný návrh na začatie konkurzného konania, dlžník je povinný písomne informovať o tejto skutočnosti všetkých veriteľov, ktorí by mali nárok sa prihlásiť do konkurzného konania a to do 3 pracovných dní od podania návrhu na začatie konkurzného konania.“

V Čl. I sa pridáva nový novelizačný bod, ktorý znie:

„§ 106 sa dopĺňa novým odstavcom (5), ktorý znie:

„(5) Ak bol podaný návrh na začatie malého konkurzného konania, dlžník je povinný o tejto skutočnosti písomne informovať všetkých veriteľov, ktorí by mali nárok sa prihlásiť do tohto konania a to do 3 pracovných dní od podania návrhu na začatie konkurzného konania.“

V Čl. I sa pridáva nový novelizačný bod, ktorý znie:

„83. § 111 sa dopĺňa novým odstavcom (5), ktorý znie:

„(5) Ak bol podaný návrh na povolenie reštrukturalizácie je dlžník povinný o tejto skutočnosti písomne informovať všetkých veriteľov, ktorí majú nárok sa do tohto konania prihlásiť a to bezodkladne do 3 pracovných dní od podania návrhu na povolenie reštrukturalizácie.“

V Čl. I sa pridáva nový novelizačný bod, ktorý znie:

„112. § 167 sa dopĺňa novým odstavcom (3), ktorý znie:

„(3) Fyzická osoba, ktorá podala návrh na konkurz podľa tejto časti je povinná o tejto skutočnosti písomne informovať všetkých veriteľov, ktorí majú nárok sa do tohto konania prihlásiť a to bezodkladne do 3 pracovných dní od podania návrhu na vyhlásenie konkurzu.““

Navrhujeme, v prípade ak si dlžník prípadne likvidátor konajúci v mene dlžníka nesplnia vyššie navrhovanú povinnosť, aby bola voči nim vyhovená zodpovednosť a súd im stanovil sankciu vo forme peňažnej pokuty v rozpätí od 300 – 5 000 eur za jednotlivé porušenie.

Odôvodnenie:

RÚZ navrhuje doplniť do zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii povinnosť dlžníka informovať svojich veriteľov o jeho hroziacom úpadku, o podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu, o podaní návrhu na vyhlásenie malého konkurzu alebo o podaní návrhu na povolenie reštrukturalizácie.

V súčasnosti skutočnosť, že sa dlžník nachádza konkurze, reštrukturalizácii a pod. uvádza v zozname úpadcov. Pri dnešnom administratívnom zaťažení podnikateľov denno-denné sledovanie tohto zoznamu je pre nich nadmernou záťažou. Môže sa preto stať, že veriteľ ani nezistí, že sa dlžník nachádza napr. v konkurznom konaní alebo nestihne prihlásiť svoje pohľadávky v lehote nakoľko sa o tejto skutočnosti dozvedel neskoro. Navrhovaná povinnosť dlžníka zabezpečí včasné informovanie veriteľov a tak budú mať možnosť riadne prihlásiť svoje pohľadávky do konania.

Zavedením takejto povinnosti dlžníkovi by výrazne pomohlo podnikateľom na Slovensku aby neprichádzali o svoje financie. Jednalo by sa o ďalší malý krok k zlepšeniu podnikateľského prostredia a zníženiu administratívneho zaťaženia.

3. Zásadná pripomienka – vloženie nových novelizačných bodov

Navrhujeme úpravu §180 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov za účelom explicitného uznania aplikácie záverečného vyrovnania ziskov a strát (tzv. close-out netting) aj pri komoditných transakciách medzi obchodnými spoločnosťami.

„1. V § 180 odsek 1 znie:

„(1) Zmluva o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát je zmluva podľa slovenského alebo zahraničného práva uzatvorená medzi osobami podľa odseku 5 vo vzťahu k jednému alebo viacerým derivátovým obchodom, obchodom o prevode cenných papierov so spätným prevodom, obchodom s finančnými nástrojmi, pôžičkám cenných papierov, obchodom s devízovými hodnotami, obchodom so zabezpečovacími právami k finančným nástrojom, obchodom s komoditami, prepravnou alebo skladovacou kapacitou a zárukami pôvodu elektriny alebo iných komodít alebo obchodom s emisnými kvótami alebo iným obdobným obchodom alebo upravujúca také obchody bez ohľadu na povahu podkladového aktíva a bez ohľadu na to, či sú tieto obchody vyrovnané v hotovosti alebo fyzickým dodaním. Zmluva o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát upravuje výpočet výšky jediného čistého záväzku vo vzťahu k skutočným alebo odhadovaným stratám alebo skutočným alebo odhadovaným ziskom, vzniknutým v súvislosti s ukončením alebo zrušením jedného alebo viacerých obchodov uzavretých v súvislosti s takou zmluvou alebo podľa takej zmluvy. Výpočet jediného čistého záväzku môže zohľadňovať zmluvne určenú hodnotu predmetu zabezpečovacieho práva vzťahujúceho sa na peňažné prostriedky, pohľadávku z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, štátne dlhopisy, prevoditeľné cenné papiere 7) alebo pohľadávky z úverov, ktorý poskytla jedna zmluvná strana druhej zmluvnej strane na účely zabezpečenia alebo iného krytia pohľadávok zo zmluvy o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát.“

„2. V § 180 odsek 4 sa vypúšťa posledná veta“.

„3. V § 180 odsek 5 sa za písmeno f) vkladá nové písmeno g), ktoré vrátane poznámky pod čiarou k odkazu X) znejú:
g) osoba podnikajúca v energetike podľa osobitného predpisu X) alebo osoba so sídlom v zahraničí s obdobným predmetom činnosti,“

Poznámka pod čiarou k odkazu X) znie:

„X) Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

Doterajšie písmeno g) sa označuje ako písmeno h).“

„4. V § 180 odsek 5 písmeno h) znie:

„h) iná osoba ako osoba uvedená v písmenách a) až g), ak druhou zmluvnou stranou je niektorá z osôb uvedených v písmenách a) až g).“

Odôvodnenie:

V praxi sú zmluvy o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát (anglicky close-out netting agreements) súčasťou rámcových zmlúv o obchodovaní aj mimo finančných trhov, predovšetkým na trhu s elektrinou, plynom a inými komoditami. Systémové riziko a náklady spojené s nerozpoznaním tohto typu zmluvy na trhoch mimo finančného sektora spôsobujú konkurenčnú nevýhodu pre slovenské spoločnosti v porovnaní so spoločnosťami z iných krajín EU.

V súčasnosti slovenská legislatíva explicitne uznáva close-out netting len pri obchodoch s finančnými derivátmi, kde aspoň jednou zmluvnou stranou musí byť finančná inštitúcia, resp. zmluvná strana uvedená v §180 ods.4 zákona. Väčšina jurisdikcií západnej a strednej Európy dnes uznáva close-out netting aj pri komoditných transakciách medzi obchodnými spoločnosťami. Nakoľko (i) diagramy odberov (spotrieb) sa výrazne líšia od diagramov výroby a (ii) z dôvodu rôznych potrieb a stratégií pre zaistovanie rizík, dochádza niekoľkonásobne vyššiemu počtu obchodov, ako je reálna spotreba (či už plynu, alebo elektriny) a medzi jednotlivými subjektmi na trhu prichádza bežne aj k obojstranným vzájomným transakciám (nákup aj predaj). Táto vysoká miera obchodovania má za následok vysokú mieru transparentnosti, likvidity, ale zároveň zvyšuje kreditné riziko v prípade neúčinnosti záverečného vyrovnania ziskov a strát vo vzťahu k slovenským subjektom. Z tohto dôvodu sú slovenské spoločnosti pri obchodovaní s komoditami znevýhodnené, nakoľko sa od nich vyžaduje poskytnutie vyššej miery zabezpečenia, ako pri obchodovaní so subjektmi z krajín, kde je close-out netting nesporne právne účinný (napr. Česká republika, Rakúsko alebo Nemecko). Slovenské spoločnosti (výrobcovia, dodávatelia, obchodníci, spotrebiteľia) musia vynaložiť viac nákladov na poskytnutie zabezpečenia (formou peňažnej zábezpeky, bankových garancií, alebo iných), preto je ich konkurencieschopnosť znížená oproti iným subjektom z krajín, kde je close-out netting právne účinný; v neposlednom rade, niektoré spoločnosti ani nie sú v pozícii takéto zabezpečenie v príslušnej výške poskytnúť a preto je ich prístup k trhu obmedzený. V prípade úpadku niektorého zo subjektov a zároveň pri právnej neúčinnosti záverečného vyrovnania v konkurze (napríklad ako dôsledok súčasnej energetickej krízy) sa môže výrazne zvýšiť strata veriteľov, ktorá môže spôsobiť reťazenie platobnej neschopnosti a postihnúť tak aj ďalšie spoločnosti na trhu. Navrhovaná úprava umožňuje rozšíriť aplikáciu inštitútu close-out netting pre spoločnosti v sektore energetiky.

Rozšírená ochrana záverečného vyrovnania poskytne slovenským nefinančným spoločnostiam tieto hlavné výhody:

- zníženie nákladov na zabezpečenie komoditných obchodov. Priamym dôsledkom pre slovenské obchodné spoločnosti bude zlepšenie ich rizikového postavenia a pozitívne zvýšenie obchodných limitov, čo zníži tlak na výšku poskytovaného zabezpečenia. Zlepšenie postavenia slovenských spoločností z pohľadu risk manažmentu a zníženie potenciálne negatívnych dopadov pre subjekty, ktoré by chceli obchodovať so slovenskými spoločnosťami. Tieto negatívne dopady môžu vyplývať z prípadného konkurzu slovenskej spoločnosti. Takáto úprava by teda zlepšila postavenie slovenských spoločností z pohľadu manažmentu rizík pri obchodovaní;
- zvýšenie likvidity na energetickom trhu. V dôsledku zlepšenia rizikového postavenia slovenských spoločností očakávame, že viac spoločností bude ochotných obchodovať so slovenskými spoločnosťami – momentálne sú slovenské spoločnosti z dôvodu legislatívnej úpravy konkurzného práva v SR vnímané rizikovejšie v porovnaní so spoločnosťami z krajín, kde je close-out netting legislatívne uznaný (napr. ČR, Nemecko, Rakúsko); Jedným z hlavných prejavov energetickej krízy a zároveň aj príčinou jej prehlbovania je extrémne nízka likvidita trhu. Tá priamo súvisí s aktuálnym bezprecedentným tlakom na vysoké zabezpečenie komoditných obchodov.
- zníženie dopadu neplatenia záväzkov v dôsledku energetickej krízy. V aktuálnej situácii možno očakávať výskyt prípadov, kedy subjekty zlyhajú pri plnení svojich platobných povinností. Explicitné uznanie close-out nettingu pomôha do určitej miery ochrániť slovenské spoločnosti od druhej platobnej neschopnosti tak, že sa zníži dopad takýchto situácií;
- zlepšenie podnikateľského prostredia. Uznanie close-out nettingu prinesie zlepšenie podnikateľského prostredia a postavenia slovenských spoločností v rámci obchodovania na spoločnom trhu s elektrinou a inými komoditami;
- zvýšenie právnej istoty a transparentnosti. Uznanie close-out nettingu by pre slovenské spoločnosti znamenalo výrazné zlepšenie právnej istoty pri obchodovaní s komoditami ako sú elektrina a plyn a prípadne aj ďalšie sektory. Zároveň bude znamenať zvýšenie transparentnosti na energetickom a širšom komoditnom trhu, keďže spoločnosti budú presnejšie poznať výšku maximálneho rizika vo vzťahu k svojej protistrane.

Okrem tejto hlavnej zmeny, v novom znení odseku 1 sa upresňuje, že obchody, ktorých sa close-out netting týka, môžu byť aj obchody s prenosovou a skladovou kapacitou (uplatňujú sa pri nákupe kapacity na prenos elektriny, skladovanie plynu alebo iných komodít najmä cezhranične) a zárukami pôvodu elektriny (podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a uplatňujú sa pri dodávkach aj tzv. zelenej elektriny). Tieto typy obchodov sú bežné na komoditných trhoch, nie je však zrejmé, či by spadali pod súčasné vymedzenie finančných alebo komoditných derivátov, prípadne obdobných obchodov.

Z dôvodu zrozumiteľnosti bola pôvodná prvá veta odseku 1 rozdelená na dve samostatné vety.

Na konci odseku 1 so doplnila veta pôvodne uvedená na konci odseku 4, týkajúca sa zohľadnenia hodnoty finančnej zábezpeky vo výpočte jediného čistého záväzku. Takéto zohľadnenie a prepojenie záverečného vyrovnanie a finančnej zábezpeky je bežnou súčasťou rámcových zmlúv o obchodovaní na finančných a komoditných trhoch (napr. ISDA a EFET). Je tiež bežnou a dobrou praxou v zmysle smernice č. 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, ktorá v preambule 14 uvádza: "vymáhateľnosť bilaterálneho konečného čistého zúčtovania [teda záverečného vyrovnanie, close-out netting] by mala byť chránená, a to nielen ako vymáhací mechanizmus pre dohody o finančných zárukách, ktorých predmetom je zabezpečovací prevod vlastníckych práv, vrátane dohôd o spätnom odkúpení, ale aj v širšom ponímaní, pri ktorom konečné čisté zúčtovanie predstavuje súčasť dohody o finančnej záruke. Zdravé praktiky riadenia rizík používané na finančnom trhu by mali byť chránené tým, že účastníci budú mať možnosť riadiť a znižovať svoje úverové angažovanosti vyplývajúce zo všetkých druhov finančných transakcií založených na čistom zúčtovaní, pri ktorých sa úverová angažovanosť počíta ako súčet všetkých odhadovaných súčasných angažovaností vyplývajúcich zo všetkých neuzavretých transakcií s danou protistranou, ktorý po započítaní recipročných položiek predstavuje jednu celkovú sumu, ktorá sa porovnáva so súčasnou hodnotou záruky.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/826>